

Vuosijuhlaohjeita

Etikettiä ei kannata pelätä. Sitä kannattaa pikemminkin pitää kehotuksena yhdenmukaiseen kohteliaaseen käytökseen. Lisäksi sen tunteminen tuo varmuutta: voit tehdä poikkeuksia sopivissa määrin, mutta on hyvä, että tiedät mikä on oikein.

Vaikka juhlaetiketin ohjeista iso osa koskee miehiä, on naisten syytä opetella se myös. Tämä siksi, että miesten on vaikea toimia etiketin mukaan, jos naiset eivät anna siihen mahdollisuutta. Etiketti vaatii siis kärsivällisyyttä. Ja jokaisen on syytä muistaa, että etiketin unohtamisesta ei ole syytä ryhtyä valittamaan kenellekään sen paremmin juhlan aikana eikä jälkeen. Sekin kuuluu hyvään käytökseen.

Juhlakokous

Osakuntaan ei ole juhlakokouksessa sopivaa ilmestystä farkuissa ja villapaidassa, vaan on syytä muistaa siistit vaatteet, sillä osakuntanauhaa kantavat kaikki.

Osakuntanauha

Osakuntanauhassa sininen tulee aina alas. Naiset voivat tehdä siitä yksin- tai kaksinkertaisen ruusukkeen rintaansa. Tällöin sininen raita tulee ”alas ja ulos”, kun ruusuke kiinnitetään vasempaan rintaan.

Kun nauhaa käytetään pitkänä se tulee miehillä puvuntakin alle. Naisilla se ei saa koskettaa paljasta ihoa. Pitkänä nauha kiertyy miehillä oikean olan ja naisilla vasemman. Naisten onkin helpointa tehdä nauhastaan ruusuke. Tarkempia ohjeita voi kysyä keneltä vain vanhemmalta osakuntalaiselta.

Pukeutuminen vuosijuhlaan

Hiukset

Pitkät hiukset ovat aina kiinni. Tämä koskee sekä miehiä että naisia. Jos hiukset ovat sen pituiset, että ne saa kiinni, ne laitetaan kiinni.

Frakki

Päivällä mies sonnustautuu mustaan liiviin, iltajuhlassa valkeaan.

Sukat ovat mustat, ohuet ja ulottuvat polviin. Kengät ovat mieluiten kiiltonahkaa, mutta myös ohutpohjaiset, koristelemattomat nahkakengät käyvät. Tumman päällystakin tai viitan kanssa käytetään valkoista kaulaliinaa. Päähän sopii ulkosalla laittaa silinteri tai talvisaikaan musta turkishattu. Pipo ei siis käy! Rannekellolle sanotaan ehdoton ei; taskukello kruunaa kokonaisuuden. Kännykkää ei ole soveliasta ottaa pöytään. Valkoiset hansikkaat puetaan tanssien ajaksi.

Tumma puku

Frakkia ei kuitenkaan kenenkään tarvitse rynnätä tämän takia ostamaan tai vuokraamaan. Tumma, siisti puku sopii juhla-asuksi yhtä hyvin. Kengät ovat silloin mustaa nahkaa. Polveen asti ulottuvat sukat on aina siistimmät.

Iltapuku

Naisen iltapuku on täyspitkä juhlapuku. Siinä voi olla avonainen pääntie tai se voi olla jopa hihaton, mutta helma peittää aina nilkat. Sukat ovat ihonväriset. Pikkukengät otetaan mukaan aina.

Käsilaukku on aina epäkäytännöllisen pieni. Se lienee oikean kokoinen, kun et saa sinne mahtumaan muuta kuin avaimesi ja henkilöpaperisi. Pientä käsilaukkua voi pitää pöydällä, mikäli se siihen järkevästi mahtuu.

Rannekelloa ei juhlapuvun kanssa käytetä.

Olkapäät tulee peittää illallispöydässä, joten jos pukusi on avonainen, varustaudu huivilla.

Hansikkaat tekevät puvusta juhlanan ja ovat mukavat varsinkin tanssiessa, kun kädet usein hikoavat (eikä kaikilla miehillä ole frakkia, jonka kanssa käytetään hansikkaita), mutta ne otetaan aina pois ruokailun ajaksi.

Kansallispuku käy aina juhlapuvuksi.

Käyttäytymisestä illallisilla

Juhlaan saavutaan aina ajoissa. Päällysvaatteet jätetään niille varattuun tilaan ja ulkokengät vaihdetaan pikkukenkiin. Tässä yhteydessä myös ilmoittaudutaan isännälle juhlaan saapuneiksi ja ostetaan mahdolliset konjakki- tai punssilipukkeet sekä snapsilipukkeet.

Saliin tullessa kätellään kuraattori ja emäntä. Inspektori on ensimmäinen, joka saapuu rouvineen kättelemään.

Pariskunnasta ensimmäisenä ei kätele nainen, vaan juhlaan kutsuttu. Mikäli seuralaisesi ei siis kuulu osakuntaan, sinä kätelet ensin. Tämän ymmärtää, jos ajattelee kutsuja, joissa isäntä kätelee vieraat: ensin kättelemään tulevan sopii olla isännälle tuttu, joka sitten nyökkää perässä tulevaan seuralaiseensa päin: ”tässä seuralaiseni”. Tapoja on kuitenkin monia. Itsenäisyyspäivän Linnanjuhlissakin tästä näkee variaatioita jopa ministeritasolla!

Oman paikkansa juhlija löytää seinään kiinnitetyn pöytäkartan avulla. Paikka on myös varustettu paikkakortilla. Istumaan käydään, kunhan sali täyttyy ja inspektori rouvineen istuu. Lippujen saapumisen ajan seisotaan.

Mies auttaa naisen istumaan. Mikäli pöydässä on naispareja, pöydässä istuvat miehet eivät istuudu ennen kuin kaikki naiset on autettu istumaan.

Lauluja saa kuka vain ehdottaa laulettaviksi, mutta aina on syytä ottaa yhteyttä ensin laulunjohtajaan. Laulunjohtajan tunnistat miekasta ja yleensä kovasta äänestä. Juhlissamme on kuitenkin joitakin lauluja, joilla on oma paikkansa ja joita ei voi laulaa missä vain vaiheessa juhlaa. Näistä voi tarkemmin kysyä laulunjohtajalta. Joihinkin lauluihin liittyy liikkeitä, jotka oppii vain seuraamalla muita. Harjoitus tekee mestarin.

Juhla kulkee eteenpäin ohjelman mukaan. Mikäli sinulle tulee tarvetta käydä savukkeella, miesten- tai naistenhuoneessa tai muuten vain happihyppelyllä, älä tee sitä esityksen tai puheen aikana. Älä myöskään hiivi edellä mainituissa tilanteissa takaisin juhlasaliin.

Juhlaohjelmassa on myös tauko, joka seuraa yleensä pääruoan jälkeen.

Vaikka et tuntisi viereesi plaseerattua henkilöä ennestään, voit tarkistaa hänen henkilöllisyytensä vuosijuhlamestarilta. Esittäytyminen on hyvä tehdä ennen saliin siirtymistä, koska silloin mies voi saattaa naisen pöytään. Daamien on siis syytä muistaa, etteivät he karkaa saliin liian aikaisin yksin. Pöytään tullessa kätellään lähimmät samassa pöydässä istuvat..

Illallispöydässä naiset peittävät paljaat olkapäänsä huivilla ja riisuvat hansikkaansa ruokailun ajaksi. Ruokailun voi aloittaa, kun pöytäseurueesta kohtuullisen monella on annos edessään, kuitenkin niin, että odotusaika pysyy kohtuuden rajoissa eikä ruoka jäädy liikaa.

Ruokaliinaa ei laiteta syliin heti kun on istuuduttu. Periaatteessa tämä menee emännän esimerkin mukaan, mutta koska emäntää on usein vaikea nähdä, ruokaliinan voi nostaa syliin annosten saapuessa.

Herrasmies huolehtii siitä, että daamin lasissa on vettä, ja kaataa sitä itselleen ottaessaan myös muille. Lisäksi herrojen on syytä muistaa, että jos kastikkeet ja muut lisäkkeet kiertävät pöydässä niin sanotusti itseotossa, astiaa ei koskaan ojenneta daamin kannateltavaksi. Miehet siirtävät kulhoja toisilleen ja tarjoavat aina ensin pöytädaamilleen. Astiat eivät koskaan sahaa pöydän yli, vaan kulkevat aina yhtä puolta, mieheltä seuraavalle vieressä istuvalle miehelle. Laulujen, puheiden ja esitysten aikana ei syödä.

Tanssikorttia voi ryhtyä täyttämään pääruoan jälkeen. Hausta ei ole kohteliasta kieltäytyä. Poloneesi ja Grande valse tanssitaan pöytäseuralaisen kanssa, mutta miniminä pidetään ainakin poloneesia: parkettien voiveitsikin pystyksen kävelemään!

Illan päätteeksi voi omaan plaseerauskorttiin kirjoittaa viestin seuralaiselleen. Viestiä ei kuitenkaan saa lukea ennen kotimatkaa. Seurasta kiitetään aina. Oli se ollut mukavaa tai ei!

Jatkot

Jatkoilla meno ei ole enää etikettiin sidottua, mutta on kohteliasta muistaa pöytäseuralaisensa vielä jatkollakin ja viimeistään pois lähtiessä käydä kiittämässä seurasta.

- tekstin alkuperäinen versio ilmestyi Willissä 1/03 juuri ennen osakunnan 350-vuotisjuhlia ja sen laatimisesta vastasivat cives Kai Kilpinen ja Anniina Kauppi